

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Mag Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, a Varga Ügyvédi Iroda által képviselt II. rendű és a Dr. Csáji Ügyvédi Iroda által képviselt III. rendű alperesek ellen üzletrész adásvételi szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2008. május 15. napján kelt 7.G.40.053/2007/15. számú ítélete ellen az I. rendű és a III. rendű alperesek részéről benyújtott fellebbezések folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. rendű alperest 1.057.800,- (Egymillió-ötvenhétezer-nyolcszáz) Ft, a III. rendű alperest 61.200,- (Hatvanegyezer-kettőszáz) Ft másodfokú költség 15 napon belüli megfizetésére kötelezi a felperes javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2007. június 8. napján benyújtott keresetében előadta, hogy 1996. augusztus 15-től tagja a perben nem álló A. Korlátolt Felelősségű Társaságnak.

A cégnek szintén tagja volt a II. rendű alperes, aki a 2007. január 5-én kelt ajándékozási szerződéssel elajándékozta az „A. Kft.-ben lévő 740.000,-Ft névértékű üzletrészét az I. rendű alperesnek.

Az ajándékozási szerződés aláírását követő 6 nap elteltével az I. rendű alperes üzletrész adásvételi szerződés útján megszerezte a III. rendű alperes 34.880.000,- Ft névértékű üzletrészét 50.000.000,- Ft vételárért; ily módon az „A. Kft. üzletrészeinek és a szavazatainak több mint 50 %-ával rendelkezik. A tagválozást a cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyezte.

Az ajándékozási szerződés a valóságban adásvételi szerződés volt, mivel a II. rendű alperes az üzletrészét visszterhesen ruházta át. Ajándékozási szerződés megkötésére annak érdekében került sor, hogy az I. rendű alperes a szerződések megkötésekor a társaságra irányadó 1997. évi CXIV. törvény (1997. évi Gt.) 134. § (2) bekezdése szerinti, a tagokat, a társaságot, illetve a taggyűlés által kijelölt személyt megillető elővásárlási jogot kijátszva tudja megszerezni a III. rendű alperes meghatározó mértékű üzletrészét. Az ajándékozási szerződés ezért színlelt szerződés, amely a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján semmis, és mivel az valójában adásvételi szerződést leplez, azt az adásvételre vonatkozó rendelkezések szerint kell megítélni.

Előadta továbbá, hogy a II. rendű alperes üzletrésze vonatkozásában élni kívánt volna az elővásárlási jogával, erre a színlelt adásvételi szerződés miatt nem volt lehetősége. Amennyiben elővásárlási jogával e szerződés tekintetében élhetett volna, úgy az I. rendű alperes által a III. rendű alperestől megvásárolt üzletrész vonatkozásában is törvényen alapuló elővásárlási jog illette volna meg az I. rendű alperessel szemben, mellyel szintén élni kívánt volna.

Mindezek alapján kérte, hogy a bíróság a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján állapítsa meg a II. és az I. rendű alperesek közötti, 2007. január 5. napján az „A. Kft. 740.000,- Ft névértékű üzletrésze tárgyában létrejött ajándékozási szerződés színlelt voltát és ezáltal annak semmisségét, tekintse azt adásvételi szerződésnek. Bejelentette, hogy az üzletrész vonatkozásában a törvényen alapuló elővásárlási jogát gyakorolni kívánja, azt a valóságban létrejött adásvételi szerződésben megjelölt 2.100.000,- Ft vételárért meg kívánja vásárolni. Kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az I. és a II. rendű alperesek között létrejött adásvételi szerződés felperessel szembeni hatálytalanságát, és azt, hogy a szerződés a II. rendű alperes és a felperes között jött létre.

Kérte továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű és a III. rendű alperesek között az „A. Kft. 34.880.000,- Ft névértékű üzletrésze tárgyában létrejött üzletrész adásvételi szerződés - mivel az I. rendű alperes a II. rendű alperestől szerzett üzletrész hiányában (figyelemmel az elővásárlási jog fentiek szerint történő gyakorlására) nem minősülhet a társaság elővásárlásra jogosult tagjának - a felperessel szemben hatálytalan.

Egyúttal bejelentette, hogy ez utóbbi üzletrész vonatkozásában is gyakorolni kívánja a törvényen alapuló elővásárlási jogát, az üzletrészt az adásvételi szerződésben megjelölt 50.000.000,- Ft vételárért meg kívánja vásárolni. Kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a III. rendű alperes üzletrésze vonatkozásában az adásvételi szerződés a III. rendű alperes és a felperes között jött létre.

Teljesítőképeségének igazolására a per során csatolta az O. Nyrt. igazolását arról, hogy a felperes megbízásából deviza számláján 34.585.185,- Ft-nak megfelelő EUR-ot zároltak a jelen per jogerős befejezéséig, melyet a jogerős ítélet rendelkező részében foglaltak és a felperes által a banknak adott megbízás alapján, az ott megjelölt fél részére és megjelölt összegben egyenlítenek ki. Csatolta továbbá az A. Takarékszövetkezet igazolását 18.000.000,- Ft-nak a fentiekkel azonos feltételekkel történt zárolásáról.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Állította, hogy a II. rendű alperessel létrejött szerződése ténylegesen ajándékozási szerződés volt. Az ajándékozó II. rendű alperes csak azért állítja utólag, hogy a valóságban adásvétel történt, mert nem bírja elviselni a társaság többi tagja részéről ránehezedő nyomást. Hangsúlyozta, hogy a cégbíróság a 2007. február 7. napján kelt változásbejegyzést elrendelő végzésével az ajándékozási szerződés alapján az I. rendű alperes tagsági jogviszonyát a cégjegyzékbe bejegyezte, melyet a felperes nem támadott meg a jogvesztő 30 napos határidőn belül annak ellenére, hogy a bejegyzésről még a perindítási határidőn belül értesült. Nem tekinthető a perrel támadott ajándékozási szerződés színleltisége bizonyítékaként az a körülmény sem, hogy 6 nappal később a III. rendű és az I. rendű alperesek üzletrész adásvételi szerződést kötöttek egymással, melyben előfeltételként szerepelt az I. rendű alperes tagsági jogviszonyának bejegyzése. Ez ugyanis nem a színleltség, hanem csak a jogi helyzet rendezésére irányuló törekvés bizonyítéka.

Arra az esetre, ha a bíróság mégis megállapítaná az ajándékozási szerződés színlelt voltát, akkor - álláspontja szerint - a felperes határidőn túl kívánja az elővásárlási jogát gyakorolni, mivel az „A. Kft. 2007. február 9-én megtartott taggyűlésén tudomására jutott az, hogy a II. rendű alperes az üzletrészt elidegenítette az I. rendű alperesnek. A II. rendű alperes 2007. március 12-én közjegyző által hitelesített írásbeli tanúvallomást tett arról, hogy az ajándékozás valóságban adásvétel volt. Legkésőbb ez utóbbi időponttól számított 15 napon belül jelenthette volna be a felperes az elővásárlási jogának a gyakorlását, ezt azonban a mai napig nem tette meg, és a keresetét is csak 2007. június 8-án nyújtotta be. Nem tartotta elfogadhatónak a felperes fedezetigazolását sem.

A II. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset teljesítését nem ellenezte.

Előadta, hogy ténylegesen adásvételi szerződést kötött az I. rendű alperes kezdeményezésére. A 740.000,- Ft névértékű üzletrészéért 2.100.000,- Ft vételárat kapott, melynek túlnyomó részét, 2.000.000,- Ft-ot a vételár átadását követő napon az O. Nyrt.-nél vezetett lakossági folyószámlájára befizette. Ennek igazolására csatolta a folyószámla-kivonatot, amely szerint 2008. január 7. napján 2.000.000,- Ft-ot fix kamatozású betétként lekötött. A magánokirat hamisítás miatt ellene indult büntető eljárásban is terhelő vallomást tett magára nézve a fenti tartalommal.

Az I. rendű alperes kihasználta a II. rendű alperes jóhiszeműségét, illetve megtévesztette azzal, hogy azt állította, ha a III. rendű alperes nem az I. rendű alperesnek, hanem a külföldi érdekeltségű érdeklődőnek adja el az üzletrészt, ez a

cég a társaságot meg fogja szüntetni és a dolgozókat - köztük a II. rendű alperest is - el fogja bocsátani.

A III. rendű alperes az ellenkérelmében szintén a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az ajándékozási szerződés nem volt színlelt, az I. rendű alperessel kötött adásvételi szerződésének időpontjában azt úgy adták át részére mint az „A. Kft. ügyvezetőjének, hogy ajándékozás történt. Arra nézve nem tudott nyilatkozni, hogy a II. rendű alperes ezt a nyilatkozatát miért változtatta meg. Előadta még, hogy köztudott dolog volt, hogy a III. rendű alperes el kívánja adni az üzletrészét, azt tulajdonképpen bárki számára értékesíthette volna, végül azt azért az I. rendű alperesnek adta el, mert ő volt az egyetlen valóban fizetőképes vásárló.

A peres felek előadásuk alátámasztására okiratokat csatoltak, egyebek mellett benyújtották az „A. Kft. 2007. február 9-én megtartott taggyűléséről felvett jegyzőkönyvet. Az elsőfokú bíróság személyesen hallgatta meg a felperest és a II. rendű alperest, tanúként hallgatta ki dr. M.J-t, B.G-t, B.I-t dr. D.Zs-t és dr. L.Sz.-t.

A Pest Megyei Bíróság a 2008. május 15. napján kelt 7.G.40.053/2007/15. számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű és a II. rendű alperesek által 2007. január 5-én megkötött ajándékozási szerződés színlelt, az adásvételi szerződést leplez, mely adásvételi szerződés a felperessel szemben hatálytalan. A bíróság a felperes és a II. rendű alperes között létrehozta az adásvételi szerződést a II. rendű alperesnek az „A. Kft.-ben kizárólagos tulajdonában álló, 740.000,- Ft névértékű üzletrésze vonatkozásában 2.100.000,- Ft vételáron. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 2.100.000,- Ft-ot oly módon, hogy felhívta az A. Takarékszövetkezetet, hogy a felperes ott vezetett Favorit betétszámláján zárolt összegből utalja át a megítélt összeget az I. rendű alperes részére.

Megállapította, hogy a 2007. január 11-i keltezésű üzletrész átruházási szerződés a felperessel szemben hatálytalan és a felperes és a III. rendű alperes között létrehozta az adásvételi szerződést a III. rendű alperesnek az „A. Kft.-ben kizárólagos tulajdonában álló 34.880.000,-Ft névértékű üzletrésze vonatkozásában 50.000.000,- Ft vételáron. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 50.000.000,- Ft-ot oly módon, hogy felhívta az A. Takarékszövetkezetet, hogy a zárolt számláról 15.900.000,- Ft-ot utaljon át az I. rendű alperesnek és felhívta az O. Nyrt.-t, hogy a felperes lakossági devizaszámláján zárolt összegből utaljon át az I. rendű alperesnek 34.100.000,-Ft-ot.

Kötelezte az I. és a III. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek bruttó 2.160.000,- Ft ügyvédi munkadíjat és kötelezte az I. és a III. rendű alpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg az államnak 900.000,- Ft le nem rótt eljárási illetéket.

Határozata indokolásában elsődlegesen az I. és a II. rendű alperesek között létrejött ajándékozási szerződés megkötésének körülményeit vizsgálva megállapította, hogy dr. M.J. tanúvallomása alátámasztotta a II. rendű alperes személyes előadását,

amely szerint az I. rendű alperes ügyvezetője kezdeményezte az üzletrész ajándékozás útján való átruházását annak nyomtatékosításával, hogy abban az esetben, ha a III. rendű alperes külföldi vevőnek adja el az üzletrészét, az új tulajdonos elbocsátja a dolgozókat.

Az ajándékozás az általánosan elfogadott, általában érvényesülő szokásokhoz képest lényeges eltéréssel valósult meg. Az ajándékozás bevett, széles körben elfogadott módjának ugyanis nem tekinthető, hogy a megajándékozott veti fel az ajándékozást és sürgeti annak lebonyolítását, annak elmaradása esetére retorziót, az ajándékozó munkahelyének elvesztését helyezi kilátásba. Az sem szokásos körülmény, hogy egymást alig ismerő személyek ajándékozzanak egymásnak. A per adataiból az volt megállapítható, hogy a II. rendű alperes és az I. rendű alperes ügyvezetője csak felületesen ismerték egymást és ez a közöttük fennálló távoli kapcsolat sem indokolta az ajándékozást. A gazdasági életben nem jellemző, hogy egy üzletrész jóformán ismeretlen felek között, ajándékozással cserél gazdát.

Az elsőfokú bíróság a felperes által kihallgatni kért tanúk vallomásából és a II. rendű alperes folyószámla-kivonatából tényként fogadta el, hogy az I. rendű alperes 2.100.00,- Ft-ot fizetett a II. rendű alperesnek az üzletrészért. **B.G.** és dr. **M.J.** tanúvallomása pedig alátámasztotta azt az I. rendű alperesi jogi képviselő által is előadott tényt, hogy az I. rendű alperes gazdasági érdekből mutatott érdeklődést az „**A. Kft.** iránt. Az I. rendű alperes jogi képviselője a gazdasági érdeklődésen kívül nem tudott magyarázatot adni arra, hogy miért került sor ajándékozásra, bírói felhívásra pedig úgy nyilatkozott, hogy az ügyvezető személyes meghallgatását nem kéri. A tanúvallomások alapján azt is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperesnek új személygépkocsija vásárlása miatt volt szüksége nagyobb összegű pénzre.

Értékelte a fentieken túlmenően még a 2007. február 9-i taggyűlési jegyzőkönyvben foglaltakat is, ahol maga a III. rendű alperes jelentette be a tagok részére a saját, valamint a II. rendű alperes üzletrészének az eladását, és csak utóbb javította ki a bejelentését azzal, hogy a II. rendű alperes üzletrésze tekintetében az átruházás módja ajándékozás volt.

Megállapította az elsőfokú bíróság az „**A. Kft.** 2005. május 27-i keltezésű társasági szerződéséből, hogy adásvétel útján az üzletrész kívülállóra történő átruházásakor a tagot, a társaságot vagy a taggyűlés által kijelölt személyt elővásárlási jog illette meg. Értékelte továbbá dr. **M.J.** vallomásának azt a részét is, amelyben a tanú azt adta elő, hogy a III. rendű alperes kijelentette, hogy a felperesnek semmilyen körülmények között nem értékesíti az üzletrészét, továbbá, hogy a tanú házastársának az I. rendű alperes ügyvezetője telefonon olyan kijelentést tett, hogy "okirathamisítás csak akkor történt, ha rájönnek".

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján azt állapította meg, hogy a 2007. január 5-én megkötött ajándékozási szerződés tekintetében a felek szándéka kölcsönösen adásvételi szerződés megkötésére irányult, és az üzletrész ellenérték fejében került az I. rendű alperes tulajdonába. Ennek célja az 1997. évi Gt. és az „**A. Kft.** társasági szerződése elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseinek, valamint a felperes elővásárlási joga gyakorlásának kijátszása volt figyelemmel arra is, hogy a felperes a III. rendű alpereshez 2007. január 8-án intézett írásbeli nyilatkozatában

úgy nyilatkozott, hogy elővásárlási jogáról nem mond le. A felek jogviszonyát ezért a leplezett szerződés alapján ítélte meg.

Az 1997. évi Gt. 136. § (2) bekezdése szerint az elővásárlási jog megsértésével kötött szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt a pert a szerződéskötéstől számított egy éves jogvesztő határidőn belül lehet megindítani. A felperes a keresetét ezen határidőn belül nyújtotta be, és a keresetlevélben foglalva megtette a vételi ajánlatát. Vételi szándékának komolyságát és teljesítőképességét pénzügyi igazolásokkal megfelelően alátámasztotta. Erre tekintettel állapította meg a bíróság a II. rendű alperes és az I. rendű alperes közötti adásvételi szerződés felperessel szembeni hatálytalanságát és azt, hogy az adásvételi szerződés a felperes és a II. rendű alperes között jött létre 2.100.000,- Ft vételár ellenében.

Ugyanezt állapította meg az elsőfokú bíróság a III. rendű és az I. rendű alperesek között létrejött adásvételi szerződés vonatkozásában, mivel dr. **D.Zs.** és dr. **L.Sz.** tanúvallomása nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy mind az I. rendű, mind a II. rendű alperesek tényleges szándéka ajándékozási szerződés megkötésére irányult. Nem fogadta el az elsőfokú bíróság az I. rendű alperesnek azt a védekezését sem, hogy a felperes által szolgáltatott bizonyítékok származékos jellegük, közvetett voltak miatt nem alkalmasak a felperesi állítás alátámasztására. A szerződéskötés elhatározása és megkötése ugyanis olyan jellegű ügylet, amelyről általában kevesen, sokszor csak a szerződést aláíró felek tudnak, rajtuk kívülálló személyek által nem ismert az ügyletkötés szándéka, annak indoka. Az ügyletkötés részletei csak akkor válnak kívülálló számára is ismertté, amennyiben arról az érintettek beszélnek. Erre figyelemmel elfogadta a II. rendű alperes személyes előadását, és az azt alátámasztó tanúvallomásokat. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a jogszabályban írt jogvesztő határidőt nem mulasztotta el.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy a II. rendű alperessel szemben a felperesnek nem volt perköltség igénye. Az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján állapította meg.

Az ítélet ellen az I. és a III. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, az I. rendű alperes az ügy érdemét tekintve, a III. rendű alperes a perköltségre vonatkozó rendelkezés vonatkozásában.

Az I. rendű alperes elsődleges fellebbezési kérelmében az ítélet megváltoztatását, és a kereset elutasítását, valamint a felperesnek az I. rendű alperesi perköltségben való marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására való kötelezését és a perköltségek megállapítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a perbeli ajándékozási szerződéssel, valamint a szerződéskötésnél közreműködő tanúk közvetlen tudomásszerzésén alapuló vallomásával egyértelműen az nyert bizonyítást - szemben az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal -, hogy a I. és az II. rendű alperesek között létrejött szerződés ténylegesen ajándékozási szerződés volt. A perben nem merült fel olyan közvetlen bizonyíték, amely ennek az ellenkezőjét támasztotta volna alá. Az elsőfokú bíróság

az ítéletét kizárólag a II. rendű alperes előadására, valamint a tőle származó információt visszhangzó tanúk közvetett bizonyítékként értékelhető vallomásaira alapította. Ezen túlmenően **B.G.** és dr. **M.J.** - akiknek vallomására alapvetően az elsőfokú bíróság támaszkodott - nem tekinthetők az I. rendű alperessel szemben elfogulatlanoknak. **B.G.** munkaviszonyát az I. rendű alperes ügyvezetője szüntette meg, ennél fogva elképzelhető, hogy tanúvallomásában egyfajta bosszúállási vágy is vezérelte. Ez kitűnik abból is, hogy nemcsak a tényeket adta elő, hanem levonta az ebből származó következtetéseit is. Dr. **M.J.** szintén nem elfogulatlan tanú, hiszen maga adta elő a tanúvallomásában, hogy az I. rendű alperes ügyvezetője azt mondta neki, hogy a kft. iratait hazahordják és lopnak, csálnak, hazudnak.

A fellebbezés előkészítése során kapott a jogi képviselő olyan információt az I. rendű alperes ügyvezetőjétől, hogy felvetődött a tanúval kapcsolatosan a pénztárhány miatti felelősség kérdése, és ennek során alakult ki olyan ellentét a tanú és az ügyvezető között, amely miatt elképzelhető, hogy ezzel a tanúvallomással kívánt a tanú törleszteni. Ezen túlmenően a vallomása életszerűtlen is, miszerint az I. rendű alperesi ügyvezető bevallotta volna a tanú férjének telefonon, hogy okirathamisítást követett el egy olyan beszélgetés alkalmával, amikor a tanú férje azért hívta fel, hogy felelősségre vonja a feleségét érintő munkahelyi konfliktus miatt.

A felperesi igényérvényesítés határidejével kapcsolatosan előadta, ha a bíróságnak az lenne az álláspontja, hogy a II. rendű alperes és az I. rendű alperes között mégis adásvételi szerződés jött létre, úgy a felperest - az 1997. évi Gt. 134. § (3) bekezdése szerint - az arról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül illette meg az a jog, hogy nyilatkozzék, élni kíván-e az elővásárlási jogával.

A rendelkezésre álló bizonyítékokból megalapozott következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy a II. rendű alperesnek az eltitkolt üzletrész adásvételre vonatkozó verzióját a felperes is megismerte legkésőbb a 2007. február 9-i taggyűlésen. Ha ez nem így lett volna, akkor a felperes legkésőbb március 12-én ismerhette meg teljes terjedelmében az állítólagos üzletrész adásvételi szerződést, hiszen ekkor kelt a II. rendű alperes erre vonatkozó hitelesített nyilatkozata. Az I. rendű alperes álláspontja szerint a felperesnek legkésőbb az ezt követő 15 napon belül, 2007. március 27-ig intézhetett volna elővásárlásra vonatkozó nyilatkozatot a szerződő alperesekhez, azonban a felperes ilyen nyilatkozatot máig sem tett. Ugyanezen határidőn belül nyújthatott volna be keresetet, ám a per megindítására is csak 2007. június 8-án került sor. Az I. rendű alperes jogi képviselőjének álláspontja szerint az 1997. évi Gt. 136. § (2) bekezdésében meghatározott egyéves jogvesztő határidőn belül mozog egy tudomásszerzéstől számított 15 napos szubjektív határidő, amely a 134. § (3) bekezdésén alapul, és amelyet a felperes elmulasztott. Ha elfogadjuk az elsőfokú bírósági ítéletben írt azon megállapítást, hogy a felperes a keresetlevében tette meg az elfogadó nyilatkozatát, úgy arra elkésetten került sor. Erre tekintettel a felperesi keresetet ez okból kellett volna elutasítani.

A III. rendű alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését akként kérte megváltoztatni, hogy a másodfokú bíróság a III. rendű alperest terhelő ügyvédi munkadíjat a felperes pernyertessége esetére 60.000,- Ft összegre szállítsa le, valamint mellőzze az egyetemleges marasztalást.

A másodfokú eljárásban a felperessel szemben perköltségigényt nem terjesztett elő.

Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes és a III. rendű alperes perhez történő hozzájárulása - abban az esetben, ha a felperes keresete eredményre vezet - nem egyenértékű. A III. rendű alperes részére egy ajándékozási szerződést mutattak be, amely szerződést utóbb a felperes megtámadott, ez azonban az ügyletben vétlen III. rendű alperes részére nem eredményezhet ilyen mértékű perköltségvonzatot, főleg nem egyetemleges kötelezettséget, amely alapján akár a teljes összeget bármelyik alperestől követelheti a felperes. A III. rendű alperesnek hivatalos információja kizárólag a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt ajándékozási szerződésről volt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az I. rendű alperesi fellebbezés kapcsán előadta, hogy az **B.G.** és dr. **M.J.** tanúk vallomása valóságtartamának megkérdőjelezésén, a tanúk szubjektív, érzelmi alapú elfogultságának állításán alapszik, mellőzve mindenféle ténybeli és jogi okfejtést. Figyelmén kívül hagyja azt, hogy az ítéletben megállapított tényállás nem elsősorban és nem kizárólag ennek a két tanúnak a vallomásán alapul, hanem számos egyéb, az ítélet indokolásában megjelölt bizonyíték értékelésén. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen kifejtette, hogy értékelte az ajándékozási szerződés megkötésének körülményeit, a gazdasági életben e körben kialakult szokásoktól eltérő jellegét, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat és azt, hogy az I. rendű alperes nem tudott magyarázatot adni arra, hogy miért került sor az ajándékozásra.

Az I. rendű alperes fellebbezésében a felperes által szolgáltatott bizonyítékok közvetlenségét hiányolja, ugyanakkor egy színlelt ajándékozási szerződés kapcsán az az életszerű, hogy a szerződést kötő felek előadásán kívül más közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésre. Mindemellett hangsúlyozta, hogy maga a II. rendű alperes vallomása mint közvetlen bizonyíték tanúskodik az ajándékozás színleltségéről, ugyanakkor az I. rendű alperes ügyvezetőjének személyes meghallgatását a jogi képviselő nem kérte, az I. rendű alperes ügyvezetője egyetlen tárgyaláson sem jelent meg.

A fellebbezés igényérvényesítési határidővel kapcsolatos érvelésére előadta, hogy jelen esetben a II. rendű és az I. rendű alperesek színlelt ajándékozási szerződést kötöttek. Mindaddig, amíg bíróság ítélete nem állapítja meg, hogy a felek között létrejött ajándékozási szerződés színlelt és az adásvételi szerződést leplez, addig az, akinek az elővásárlási jogát megsértették, nincs abban a helyzetben, hogy elővásárlási jogával éljen. Csak a szerződés színleltségét megállapító bírói ítélet az, amely alapján lehetőség nyílik a szerződésnek a leplezett szerződésre irányadó szabályok szerinti megítélésére. Ebből következik, hogy az elővásárlásra jogosult akkor szerez tudomást arról, hogy a felek között valójában adásvételi szerződés jött létre, amikor ezt a bíróság megállapítja. Értelmezhetetlen ezért az I. rendű alperes igényérvényesítési határidő elmulasztásával kapcsolatos okfejtése.

A III. rendű alperes fellebbezésére tett ellenkérelmében a perköltségre vonatkozó rendelkezés helybenhagyását is kérte. E körben arra hivatkozott, hogy a III. rendű és az I. rendű alperesek között létrejött üzletrész átruházási szerződés kapcsán az elővásárlási jog megsértése megállapításának nélkülözhetetlen előfeltételét képezte annak megállapítása, hogy az ajándékozási szerződés színlelt volt. Ebből következik, hogy a III. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem, a többi kereseti igényből nem volt elkülöníthető, ezért az I. és a III. rendű alperesek a Pp. 51. §-a alapján egységes pertársaságot alkotnak. Erre tekintettel a Pp. 82. §-a alapján az I. és a III. rendű alperesek perköltségben való egyetemleges marasztalásának van helye.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy a fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló jogi következtetéssel és megalapozott indokolással hozta meg - a perköltségre is kiterjedően - a döntését.

Az I. rendű alperes fellebbezése kapcsán rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy abban az I. rendű alperes érdemben az elsőfokú bíróság mérlegelését támadta. Egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal a vonatkozásban, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, az I. rendű alperes által hivatkozott tanúvallomásokon túl vizsgálta a bizonyítási eljárás során becsatolt okiratokat is, és helytállóan értékelte a felek perbeli magatartását, illetve nyilatkozatait.

Az e körben kialakult a BH2006/403. számú eseti döntésben is megnyilvánuló állandó bírói gyakorlat értelmében az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékok felülmérlegelésének csak akkor van helye, ha a bíróság mérlegelési tevékenysége, illetve annak eredménye iratellenes, okszerűtlen, vagy a logika szabályaiba ütközik. A jogszerű mérlegelésen alapuló tényállás a másodfokú bíróságot is köti.

Az elsőfokú bíróság döntésének felülmérlegelésére a másodfokú bíróság jelen ügyben nem látott alapot.

A felperes elővásárlási jogának gyakorlását bejelentő nyilatkozata elkészttségére való hivatkozás kapcsán szintén helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a nyilatkozatát határidőben tette meg.

E körben hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az 1997. évi Gt. 134. § (3) bekezdésében írt 15 napos határidőt az átruházási szándék bejelentésétől kell számítani. A bejelentés nem azonosítható a tudomásszerzéssel.

Az 1997. évi Gt. 136. § (2) bekezdése csak egy objektív határidőt állapít meg, a szerződéskötéstől számított egyéves jogvesztő határidőt, szubjektív határidőt nem tartalmaz. Az e körben kialakult bírói gyakorlat, és az 1997. évi Gt. mögöttes jogszabálya, a Ptk. 4. § (1) bekezdésében megfogalmazott, a feleket terhelő együttműködési kötelezettség alapján elvárható, hogy az elővásárlásra jogosult joggyakorlásával ez esetben se késlekedjék indokolatlanul.

Jelen ügyben erről sem volt szó, mert az I. és a III. rendű alperesek tudtak a felperes szándékáról, miszerint gyakorolni kívánja elővásárlási jogát. Ezt kinyilvánító nyilatkozatát már a III. rendű alpereshez megküldött, 2007. január 8-i keltű levelében megtette, és a másodfokú tárgyaláson az I. rendű alperes jogi képviselője sem vitatta azt az előadását, hogy a 2007. március 26-i keltű levelében felszólította az I. rendű alperest a II. rendű alperessel megkötött szerződése felbontására arra hivatkozással, hogy élni szeretne elővásárlási jogával.

Nem megalapozott a III. rendű alperes perköltséggel kapcsolatos fellebbezése sem. Helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy az alperesek a Pp. 51. § a) pontja szerint minősülő egységes pertársaságot alkotnak. Erre tekintettel az I. és a III. rendű alperesek egyetemleges marasztalásának van helye a perköltség tekintetében a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság a pertárgyértékkel arányban álló, a vonatkozó IM rendelet alapján számított perköltség megfizetésére kötelezte az alpereseket, annak mérséklése nem indokolt. Rámutat e körben a másodfokú bíróság, hogy a III. rendű alperes - szemben a II. rendű alperessel - az elsőfokú eljárásban végig érdemben védekezett, a kereset teljes elutasítását kérte, ezért megalapozottan igényelt tőle perköltséget a felperes.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben helytálló indokaira hivatkozással - helybenhagyta.

A fellebbezések nem vezettek eredményre.

Az I. rendű alperes fellebbezése kapcsán a fellebbezési pertárgyérték 52.100.000,- Ft. A felperesnek a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján fizetendő, ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költség összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IMr.) 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjai és (5) bekezdése alapján állapította meg azzal, hogy a munkadíj az áfá-t tartalmazza.

A III. rendű alperes az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegének 60.000,- Ft-ra történő leszállítását kérte a fellebbezésében; a fellebbezési pertárgyérték az ő vonatkozásában 2.100.000,- Ft; a másodfokú eljárásban megítélhető ügyvédi munkadíj összege ezért az IMr. fentebb hivatkozott rendelkezései szerint 61.200,- Ft bruttó összeg, melynek megfizetésére köteles az I. rendű alperes a felperes javára.

Budapest, 2009. év április hó 16. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő